

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Newsletter Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

Nr 11/2014

Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje zadania niezależnego organu do spraw popierania, ochrony i monitorowania wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

Ważne

Stare karty parkingowe ważne do 30 czerwca 2015 r. [art. 9 – Dostępność, art. 20 – Mobilność]*

W dniu 10 października 2014 r. Sejm RP uchwalił ustawę, zmieniającą ustawę z 23 października 2013 r. – Prawo o ruchu drogowym, w której wydłużono okres ważności kart parkingowych wydanych na podstawie przepisów obowiązujących do 30 czerwca 2014 r. **do 30 czerwca 2015 r.** Prezydent RP podpisał ustawę 6 listopada br.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego [art. 12 – Równość wobec prawa, art. 28 – Odpowiednie warunki życia i ochrona socjalna]*

W dniu 21 października 2014 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie, w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności, jest niezgodny z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP.

[\[Wyrok TK\]](#)

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego; świadczenia pielęgnacyjnego na dziecko. [art. 12 – Równość wobec prawa, art. 28 – Odpowiednie warunki życia i ochrona socjalna]*

W dniu 18 listopada 2014 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 17 ust. 5 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie, w jakim uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego rodzicowi (opiekunowi faktycznemu), który rezygnuje z zatrudnienia lub innej

pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki, o której mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy, nad niepełnosprawnym dzieckiem, w sytuacji, gdy drugi z rodziców (opiekunów faktycznych) ma ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na inne dziecko w rodzinie, jest niezgodny z art. 71 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

[\[Wyrok TK\]](#)

Ograniczenia uprawnień osób niepełnosprawnych kierujących pojazdami do niestosowania się do niektórych znaków drogowych jest niezgodne z Konstytucją RP [art. 9 – Dostępność, art. 20 – Mobilność]*

Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie ograniczania uprawnień osób z niepełnosprawnościami kierujących pojazdami do niestosowania się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju. W orzeczeniu stwierdził, że pkt 3.1.2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach w części zawierającej słowa: „Jeżeli warunki lokalne uzasadniają ujęcie zakazami wynikającymi z tych znaków również uprawnione osoby niepełnosprawne o ograniczonej sprawności ruchowej, to pod znakiem należy umieścić tabliczkę z napisem: „Dotyczy także niepełnosprawnych” jest niezgodny z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP. Kwestionowany przepis traci moc z dniem 30 czerwca 2015 r.

[\[Wyrok TK\]](#)

Sprawy u Rzecznika Praw Obywatelskich

Karty parkingowe u Rzecznika Praw Obywatelskich [art. 9 – Dostępność, art. 20 - Mobilność]*

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływa bardzo dużo spraw dotyczących nowych zasad wydawania kart parkingowych. Poruszane są kwestie trybu i sposobu wydawania kart parkingowych, oraz zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy nowelizującej – Prawo o ruchu drogowym. Wnioskodawcy kwestionują m.in. konieczność uzyskania nowego orzeczenia o niepełnosprawności, w przypadku posiadania aktualnego stwierdzenia o stałej niezdolności do pracy i znacznym obniżeniu sprawności ruchowej. Część wnioskodawców uważa, że niekonstytucyjny jest przepis, który nie przyznaje prawa do karty parkingowej osobom z lekkim stopniem niepełnosprawności, mającym obniżoną sprawność ruchową i którym dotychczas przysługiwało uprawnienie do posługiwania się tym dokumentem. W ocenie wnioskodawców nowe regulacje naruszają konstytucyjną zasadę praw słusznie nabytych. W związku z poruszonymi sprawami Rzecznik poprosił o ustosunkowanie się Minister Infrastruktury i Rozwoju – pismo poniżej.

Wystąpienie RPO do Minister Infrastruktury i Rozwoju w sprawie kart parkingowych [art. 9 – Dostępność, art. 20 - Mobilność]*

Rzecznik pismem z dnia 22 października 2014 r. zwrócił się do Pani Minister Marii Wasiak z prośbą o wyjaśnienie wątpliwości dot. dopuszczalności ingerencji w prawa nabyte tych osób

niepełnosprawnych, które w wyniku nowelizacji art. 8 Prawa o ruchu drogowym zostały pozbawione uprawnienia do otrzymania karty parkingowej oraz o przedstawienie stanowiska w sprawie zgodności z konstytucyjną zasadą równości niektórych przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i ustawy - Prawo o ruchu drogowym, które powodują zróżnicowanie sytuacji prawnej osób z niepełnosprawnościami.

Wprowadzenie nowelizacji ustawy z dnia 23 października 2013 r. – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw miało zrationalizować zasady wydawania kart parkingowych w celu wyeliminowania nadużyć i zagwarantowania realnej możliwości korzystania z przywilejów związanych z posiadaniem karty. W szczególności miały zniknąć z obiegu karty podrobione oraz wystawione na osoby, które już nie żyją. Jednak wprowadzone przepisy ingerują znacznie dalej pozbawiając uprawnień do posługiwania się kartą parkingową osoby niepełnosprawne z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności, które dotychczas posiadały ten dokument, a w przypadku osób z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności prawo do karty parkingowej mają tylko te osoby, u których ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania się powstało w wyniku chorób narządu wzroku, choroby neurologicznej lub zaburzeń w narządzie ruchu. Tak sformułowane kryteria budzą wątpliwości Rzecznika zwłaszcza, że w stosunku do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności prawodawca dopuszcza ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania spowodowane każdym rodzajem schorzenia będącym przyczyną niepełnosprawności.

[\[Pismo do Minister Infrastruktury i Rozwoju\]](#)

Prawna regulacja wykonywania testów genetycznych w kręgu zainteresowań RPO

[art. 22 – Poszanowanie prywatności]*

Prof. Irena Lipowicz ponownie [\[Newsletter Nr 8/2014\]](#) wystąpiła do Prezesa Rady Ministrów w sprawie kompleksowych rozwiązań dot. wykonywania testów genetycznych. Rzecznik zwróciła szczególną uwagę, na brak odpowiednich regulacji prawnych, co może prowadzić do naruszeń wolności i praw obywateli, i konieczność wprowadzenia prawnych gwarancji służących zapewnieniu właściwej ochrony godności, zdrowia, życia, prywatności oraz autonomii informacyjnej i decyzyjnej jednostki przy prowadzeniu badań genetycznych. Z otrzymanej korespondencji wynika, że postulaty zgłoszone przez RPO o powołanie międzyresortowego zespołu, który prowadziłby prace legislacyjne nad projektowaniem ustawy, spotkały się z akceptacją Ministra Zdrowia. W piśmie do Pani Premier Rzecznik zwraca się z prośbą o poinformowanie o dalszych działaniach podjętych przez Radę Ministrów w przedmiotowej sprawie

[\[Pismo do Prezesa Rady Ministrów\]](#)

Niedostatek profilaktyki zdrowotnej powodem wzrostu liczby osób z niepełnosprawnościami [art. 25 – Zdrowie]*

Pojawiające się w mediach informacje o zwiększającej się liczbie amputacji kończyn przeprowadzanych w Polsce, są bardzo niepokojące. W związku z tym Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Ministra Zdrowia z prośbą o przedstawienie stanowiska w przedmiotowej sprawie oraz poinformowanie o podejmowanych działaniach w celu zredukowania tego typu operacji.

Wbrew tendencjom panującym w innych krajach, wskaźnik amputacji w Polsce rośnie, co jest ewenementem w skali europejskiej. W 2012 r. przeprowadzono 12 tysięcy amputacji kończyn dolnych, spowodowanych w dużej mierze chorobą obwodowego układu krążenia. Zdaniem specjalistów, skuteczną metodą zmniejszenia liczby amputacji kończyn dolnych byłaby odpowiednia profilaktyka, którą mogliby przeprowadzać lekarze rodzinni. W szczególności dotyczy badań pozwalających stwierdzić niedokrwienie kończyn. Jednak same liczby przeprowadzanych operacji amputacji wskazują, że mechanizmy wczesnego wykrywania chorób układu krążenia są niewystarczające.

[\[Pismo do Ministra Zdrowia\]](#)

Szkolenia dla rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 9 – Dostępność, art. 28 – Odpowiednie warunki życia i ochrona socjalna]*

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciła się z prośbą o pomoc rodzina, która opiekuje się dwójką dzieci z niepełnosprawnościami i stanowi dla nich rodzinę zastępczą niezawodową. Rodzina ta chciałaby zmienić swój status na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną. W tym celu zgłosiła się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w swoim miejscu zamieszkania z prośbą o skierowanie na odpowiednie szkolenie. Niestety wniosek został rozpoznany odmownie, ponieważ ośrodek nie prowadzi obecnie szkolenia w zakresie przygotowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej i nie ma wyznaczonego na rok 2014 terminu rozpoczęcia takiego szkolenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich podjęła sprawę do wyjaśnienia występując do wymienionego w skardze PCPR-u, a następnie do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o złożenie wyjaśnień. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że w przypadku kiedy szkolenia na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną nie są prowadzone w miejscu zamieszkania kandydatów, to kwalifikacje takie można uzyskać u jakiegokolwiek organizatora tego typu szkoleń na terenie kraju lub też w ośrodku adopcyjnym. Warunkiem przystąpienia do szkolenia jest posiadanie otrzymanej od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej akceptacji dokonanej na podstawie oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z przepisami tej ustawy do zadań własnych powiatu należy m.in. „opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”, oraz „organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego”.

Rzecznik Praw Obywatelskich poprzestała na przekazaniu skarżącym powyższych informacji, nie stwierdzając naruszenia praw i wolności człowieka i obywatela w przedmiotowej sprawie.

Student, czy nie student? [art. 9 – Dostępność, art. 24 – Edukacja]*

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga, w której postawiono zarzuty wobec jednej ze szkół wyższych w Polsce, stosowania praktyk dyskryminujących osoby z niepełnosprawnościami w procesie rekrutacji na studia. Skarżąca na mocy decyzji rektora została przyjęta na I rok studiów, jednak 1 października 2014 r. dowiedziała się że jeden z przepisów uchwały senatu tejże uczelni, uniemożliwia podjęcie studiów osobom z orzeczonym umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności, a takie orzeczenie zainteresowana posiada. W związku z powyższym została przymuszona do podpisania oświadczenia woli o rezygnacji ze studiów, i co za tym idzie otrzymała decyzję o skreśleniu z listy studentów z powodu niezgodności z warunkami rekrutacyjnymi. Rzecznik podjął sprawę do zbadania.

Konferencje, debaty, badania

Międzynarodowa konferencja pt. „Wyzwania współczesnej geriatry i gerontologii 2014” [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 25 – Zdrowie]*

W dniu 3 października 2014 r. w Poznaniu odbyła się Międzynarodowa konferencja pt. „**Wyzwania współczesnej geriatry i gerontologii 2014**” zorganizowana przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Wolontariuszy Opieki Paliatywnej „Hospicjum Domowe”. Podczas spotkania omówiono m.in. choroby, z jakimi zmagają się współcześnie osoby starsze, tj. choroba Alzheimera, choroba Parkinsona i otępienie oraz kwestie dotyczące jakości życia w starości oraz przeciwdziałania izolacji i dyskryminacji ludzi starszych.

[\[Program Konferencji\]](#)

III Warszawskie Forum Psychiatrii Środowiskowej pt. „Żyjąc ze schizofrenią. Nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego” [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 25 – Zdrowie]*

W Warszawie 10 października odbyło się **III Warszawskie Forum Psychiatrii Środowiskowej pt. „Żyjąc ze schizofrenią. Nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego”** zorganizowane przez Szpital Wolski, Biuro Polityki Zdrowotnej Urzędu m.st. Warszawy oraz Sekcję Naukową Psychiatrii Środowiskowej i Rehabilitacji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Uczestnicy spotkania mieli okazję zapoznać się m.in. z działaniami Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz osób chorujących psychicznie, w tym także z raportem RPO „Ochrona zdrowia psychicznego w Polsce”.

[\[III Warszawskie Forum Psychiatrii Środowiskowej 2014\]](#)

Międzynarodowy Dzień Białej Laski we Wrocławiu [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 30 – Udział w życiu kulturalnym, rekreacji, wypoczynku i sporcie]*

W dniu **15 października 2014 r.** przedstawicielka Biura Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich we Wrocławiu wzięła udział w obchodach **Międzynarodowego Dnia Białej Laski** zorganizowanych przez Okręg Dolnośląski Polskiego Związku Niewidomych we Wrocławiu. Podczas obchodów zaprezentowano m.in. ogólnopolski program oznaczania produktów spożywczych alfabetem Braille’a, o nazwie „Widoczni. Pomocni Niewidomym”, którego głównym założeniem jest umożliwienie osobom z dysfunkcją wzroku samodzielne przygotowanie posiłków czy dokonanie zakupów. Uroczystości uświetnił koncert Stanisława Soyki, który poprzedził występ artystów niewidomych i niedowidzących w ramach projektu „My także możemy być aktywni”, dofinansowanego przez Województwo Dolnośląskie ze środków PFRON.

Warsztaty pt. „Prawa wyborcze, dostosowanie lokali wyborczych dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych” [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 9 – Dostępność art. 29 – Udział w życiu politycznym i publicznym]*

W dniach 17-18 października w siedzibie BRPO odbyły się warsztaty pt. „Prawa wyborcze, dostosowanie lokali wyborczych dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych”. W spotkaniu udział wzięły osoby starsze – przedstawiciele różnych organizacji zrzeszających seniorów z terenu całego Kraju i studenci prawa – Ambasadorzy RPO, łącznie 46 osób. Podczas warsztatów uczestnicy zdobyli wiedzę o kompetencjach Rzecznika Praw Obywatelskich, specjalnych prawach wyborczych służących ułatwieniu udziału w wyborach oraz o tym, jakie warunki powinien spełniać lokal wyborczy dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Uczestnicy Warsztatów aktualnie przesyłają do Biura RPO swoje uwagi dot. przygotowania lokali wyborczych w miejscach zamieszkania. Wszystkie spostrzeżenia będą pomocne do opracowania raportu RPO o spełnieniu warunku dostępności miejsc wyznaczonych do głosowania osób z niepełnosprawnościami.

[\[Warsztaty z prawa wyborczego w BRPO\]](#)

[\[Informator wyborczy RPO\]](#)

Konferencja „Wyborcze, architektoniczne i społeczne aspekty niepełnosprawności. O niepełnosprawności bez skrajności” [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 9 – Dostępność, art. 30 – Udział w życiu kulturalnym, rekreacji, wypoczynku i sporcie]*

W dniu 21 października 2014 r. w Gdańsku odbyła się konferencja „**Wyborcze, architektoniczne i społeczne aspekty niepełnosprawności. O niepełnosprawności bez skrajności**” organizowana przez Ambasadorów RPO, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Rzecznika Praw Obywatelskich. W gronie ekspertów zasiadali m.in. członek Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnościami przy RPO, przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, przedstawiciele świata nauki, samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych. Podczas spotkania poruszono zagadnienia istotne dla funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Omawiano m.in. prawa wyborcze osób z niepełnosprawnościami, strategie budownictwa uniwersalnego, czy realizację zabezpieczenia socjalnego dedykowanego tej grupie społecznej.

Kongres „SmartMetropolia” [art. 8 – Podnoszenie świadomości, art. 9 – Dostępność, art. 30 – Udział w życiu kulturalnym, rekreacji, wypoczynku i sporcie]*

W dniach 23-24 października br. również w Gdańsku odbył się Kongres „SmartMetropolia”, w którym udział wzięł przedstawiciel Zespołu do spraw Równego Traktowania i Ochrony Praw Osób z Niepełnosprawnościami BRPO. Kongres dot. M.in. włączania w tworzenie polityk społecznych w metropoliach osób z niepełnosprawnościami i wykluczonych społecznie.

Dobre praktyki

Kielce kolebką spółdzielni socjalnych prowadzonych przez osoby niesłyszące [art. 27 – Praca i zatrudnienie]*

W Kielcach grupa zdeterminowanych osób niesłyszących, nie mogących znaleźć pracy postanowiła sama się zatrudnić. W ramach Projektu „Spółdzielnie socjalne – wsparcie dla niesłyszących” zrealizowanego przez Rzeszowski Klub Sportowy Głuchych RES-GEST na podstawie umowy zawartej ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego, piętnastu

bezrobotnych niesłyszących założyło pierwsze w Polsce spółdzielnie socjalne głuchych. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Po pokonaniu wielu trudności udało się powołać 3 spółdzielnie socjalne. Jedna nazywa się Mig – Bud i zajmuje się malowaniem, odnawianiem, remontowaniem zarówno mieszkań jak i miejsc użyteczności publicznej <https://www.facebook.com/migbudkielce>. Druga pod nazwą G5- WASH.PL Mobilna Myjnia Parowa zajmuje się kompleksowym myciem i sprzątnięciem praktycznie wszystkiego i wszędzie. Prowadzi też stacjonarną myjnię przy ulicy 1 Maja 224A w Kielcach. <http://g5-wash.pl/>. A trzecia to restauracja Beethoven, w której można smacznie i dobrze zjeść potrawy regionalne, dania kuchni polskiej, włoskiej i śródziemnomorskiej <http://restauracjabeethoven.pl/>.
[\[Spółdzielnie socjalne osób niesłyszących w Kielcach\]](#)

Międzynarodowe zawody w BOCCI [art. 30 – Udział w życiu kulturalnym, rekreacji, wypoczynku i sporcie]

W hali sportowej Centrum Kultury Fizycznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu odbyły się Międzynarodowe zawody w bocci – najpopularniejszym sporcie osób niepełnosprawnych. BOCCI to dyscyplina paraolimpijska z walorami sportowo – rekreacyjnymi, również uprawiana przez osoby w pełni sprawne. Gra polega na umieszczeniu skórzanej piłeczki najbliżej wytyczonego punktu. Do rywalizacji przystąpili najlepsi zawodnicy z Anglii, Chorwacji, Hiszpanii, Irlandii, Islandii, Niemiec, Norwegii, Rosji, Słowenii i Polski.
[\[Międzynarodowe zawody w bocci\]](#)

Patronaty

Konferencja pt. „**Otwarty Dialog - przywraca zdrowie psychiczne**”, zorganizowana przez I Klinikę Psychiatryczną Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie (Ośrodek Terapii w Środowisku) oraz Fundację „Polski Instytut Otwartego Dialogu”, która odbyła się 23 października 2014 r. w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

IV Ogólnopolska Konferencja Studentów z Niepełnosprawnościami „ONI czy może jednak „My wszyscy” — o postrzeganiu osób z niepełnosprawnością na tle innych grup społecznych”, zorganizowana przez Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych „Ad Astra” Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, która odbędzie się w dn. 21-23 listopada 2014 r. na UAM w Poznaniu.

Wiadomości z Polski

Gdańsk testuje niepełnosprawnych [art. 9 – Dostępność]*

Pod takim tytułem można przeczytać artykuł zamieszczony w Internecie, opisujący drogę osób z niepełnosprawnościami w Gdańsku po kartę parkingową. Poniżej link do tekstu.

<http://zdrowie.trojmiasto.pl/Gdansk-testuje-niepelnosprawnych-n84420.html#tri>

* W nawiasach podano numery artykułów Konwencji, z którymi związana jest informacja.

Warto wiedzieć / Ciekawostki

Zasady kształtowania przestrzeni dostępnej

Wymiary schodów wg wytyczny projektowania bez barier

Rodzaj budynku	Min. szer. biegu (mierzona między poręczami)	Min. szer. spocznika (mierzona między poręczami)	Max wys. stopni
<ul style="list-style-type: none"> • jednorodzinne • zabudowa zagrodowa • mieszkania dwupoziomowe 	0,8 m	0,8 m	19 cm
<ul style="list-style-type: none"> • mieszkalne wielorodzinne • zamieszkania zbiorowego • użyteczności publicznej (oprócz budynków opieki zdrowotnej) • pomieszczenia produkcyjne, magazynowo-składowe, usługowe (w których zatrudnia się powyżej 10 osób) 	1,2 m	1,5 m	17 cm
<ul style="list-style-type: none"> • przedszkola i żłobki 	1,2 m	1,3 m	15 cm
<ul style="list-style-type: none"> • budynki opieki zdrowotnej 	1,4 m	1,5 m	15 cm
<ul style="list-style-type: none"> • garaże wbudowane i wolnostojące (wielostanowiskowe) • budynki usługowe (w których zatrudnia się poniżej 10 osób) 	0,9 m	0,9 m	19 cm
<ul style="list-style-type: none"> • schody do piwnic pomieszczeń technicznych i poddaszy nieużytkowych • w budynkach inwentarskich dojścia do poddaszy służących przechowywaniu pasz słomiatych 	0,8 m	0,8 m	20 cm
<ul style="list-style-type: none"> • schody zewnętrzne do budynku <i>Ich szerokość nie może być mniejsza niż szerokość schodów budynku.</i> 	1,2 m	-	-

Szerokość biegu schodów nie może być ograniczana przez zainstalowane urządzenia oraz elementy budynku.

Głębokość stopni

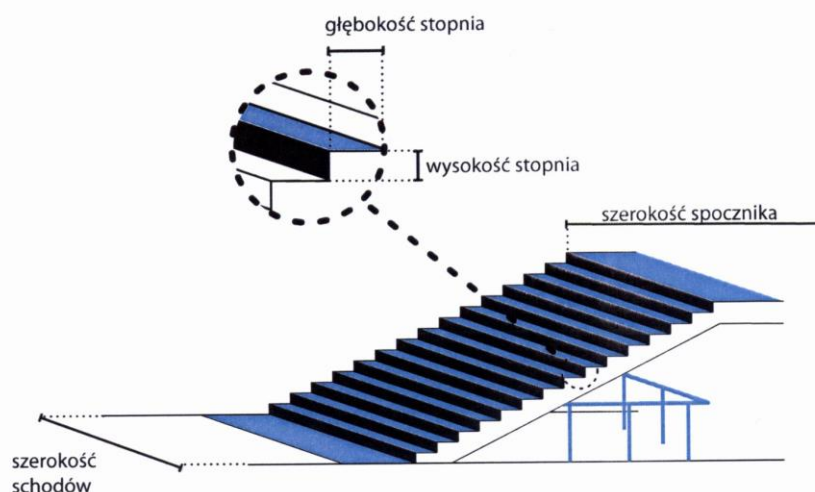
Rodzaj schodów	Min. głębokość stopni
Zewnętrzne przy głównych wieściach do budynku mieszkalnego wielorodzinnego i budynku użyteczności publicznej	35 cm
Wachlarzowe	25 cm
Zabiegowe i kręcone	25 cm W odległości nie większej niż 40 cm. od poręczy balustrady wewnętrznej lub słupa stanowiącego koncentryczną konstrukcję tych schodów
Wewnętrzne (z wyjątkiem wachlarzowych, zabiegowych i kręconych)	Powinna wynikać ze wzoru: $2h + s =$ od 06 do 0,65 m h – wysokość stopnia s – szerokość stopnia

Głębokość stopnia należy mierzyć od brzegu stopnia znajdującego się powyżej

Liczba stopni w biegu

Rodzaj schodów	Maks. ilość stopni
Budynki opieki zdrowotnej	14
Inne budynki	17
Schody zewnętrzne	10
Inne: <ul style="list-style-type: none"> • budynki jednorodzinne • zagrodowe • rekreacji indywidualnej • mieszkania dwupoziomowe • dojścia do urządzeń technicznych 	nie określa się Pod uwagę należy wziąć możliwość korzystania ze schodów przez osoby starsze lub konieczność ich przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, dlatego liczba stopni nie powinna być zbyt duża

W jednym biegu wysokość i głębokość wszystkich stopni musi być jednakowa.

Źródło: Wydawnictwo Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji „Projektowanie bez barier – wytyczne”